

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0039/2010

17.3.2010

RAPORT

Ettepanek nimetada Rasa Budbergyté kontrollikoja liikmeks
(C7-0018/2010 – 2010/0806(NLE))

Eelarvekontrollikomisjon

Raportöör: Inés Ayala Sender

SISUKORD

lk

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS	3
1. LISA: RASA BUDBERGYTÉ ELULOOKIRJELDUS	4
2. LISA: RASA BUDBERGYTÉ VASTUSED KÜSIMUSTIKULE	6
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	14

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

**ettepaneku kohta nimetada Rasa Budbergyté kontrollikoja liikmeks
(C7-0018/2010 – 2010/0806(NLE))**

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0018/2010);
 - võttes arvesse asjaolu, et eelarvekontrollikomisjon kuulas oma 15. märtsi 2010. aasta koosolekul ära nõukogu nimetatud kontrollikoja liikme kandidaadi;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 108;
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0039/2010),
- A. arvestades, et Rasa Budbergyté vastab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõikes 1 sätestatud tingimustele,
1. toetab ettepanekut nimetada Rasa Budbergyté kontrollikoja liikmeks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja teavitamise eesmärgil kontrollikojale ning Euroopa Liidu muudele institutsioonidele ja liikmesriikide kontrolliasutustele.

1. LISA: RASA BUDBERGYTÉ ELULOOKIRJELDUS

Isikuandmed

Ees- ja perekonnanimi: Rasa BUDBERGYTÉ

Kodakondsus: Leedu

Sünniaeg: 8. mai 1960

Sugu: naine

Töökogemus

Alates veebruarist 2005

Riigikontrolör

Leedu Vabariigi Riigikontroll

juuni 2002 – veebruar 2005

Leedu siseministeeriumi asekanstler

juuli 2001 – juuni 2002

Leedu siseministeeriumi asekanstleri asetäitja

september 1998 – detsember 2000

Leedu asejustiitsminister

jaanuar 1997 – september 1998

Leedu justiitsministeeriumi asekanstler

oktoober 1995 – jaanuar 1997

Aktsiaseltsi Lelija õigusnõunik

jaanuar – aprill 1993

Peaministri nõunik

Leedu Vabariigi valitsus

aprill 1992 – jaanuar 1993

Õigusküsimuste ja lepingute osakonna nõunik

Leedu Vabariigi Rahvusvaheliste Majandussuhete Ministeerium

märts 1985 – märts 1992

Puudega inimestega seonduvate küsimuste osakonna peainspektor, Leedu Vabariigi

Sotsiaalkindlustusministeeriumi õigusaktide koostamise osakonna vanemkonsultant

august 1983 – veebruar 1985

Üldosakonna juhataja

Marijampolė linnavalitsus

september 1997 – veebruar 2005
Professori assistent
Vilniuse Ülikooli õigusteaduskonna tööõiguse õppetool

Hariduskäik ja koolitus

september 1978 – juuni 1983
Jurist *summa cum laude* (tsiviilõigus)
Vilniuse Ülikooli õigusteaduskond

Isiklikud oskused

Emakeel(ed) leedu

Inglise keel

Mõistmine				Rääkimine				Kirjutamine	
Kuulamine		Lugemine		Suuline suhtlus		Suuline esitus			
B2	Iseseisev keelekasutus	C1	Vaba keelekasutus	B2	Iseseisev keelekasutus	B2	Iseseisev keelekasutus	B2	Iseseisev keelekasutus

(*) Euroopa keeleõppe raamdokument

Vene keel

C1	Vaba keelekasutus	C1	Vaba keelekasutus	C1	Vaba keelekasutus	C1	Vaba keelekasutus	B2	Iseseisev keelekasutus
----	-------------------	----	-------------------	----	-------------------	----	-------------------	----	------------------------

Arvutioskused

Microsoft Office'i programmide Word, Excel, PowerPoint ja Access kasutamise oskus
(arvutikasutaja oskustunnistus)
Internet Exploreri kasutamise oskus

Muud oskused

2005. aastal valitud Euroopa Kõrgeimate Kontrolliasutuste Organisatsiooni (EUROSAI)
juhatuse liikmeks, 2006–2008 asepresident
Raamatute lugemine, reisimine

Lisainformatsioon

2009. aastal autasustatud riikliku autasuga – Leedu Vabariigi Suurvürst Gediminase ordeni
komandöriirist

2. LISA: RASA BUDBERGYTÉ VASTUSED KÜSIMUSTIKULE

Ametialased kogemused

1. Palun tutvustage oma ametialaste kogemuste olulisemaid aspekte riigirahanduse, juhtimise või juhtimisauditi alal.

Kogu oma karjääri jooksul olen olnud avalikus sektoris riigirahanduse, juhtimise ja juhtimisauditi alal. Olen töötanud Leedu peaministri nõunikuna ja ka rahvusvaheliste majandussuhete ministeeriumis, justiitsministeeriumis ning siseministeeriumis ja riigikontrollis. Olen juhtinud ka erinevaid osakondadevahelisi töörühmi ja komisjone.

Peaministri nõunikuna koostasın järeldusi õigusaktide eelnõude kohta riigirahanduse valdkonnas ja valitsuse võetud kohustuste kohta. Leedu Vabariigi Rahvusvaheliste Majandussuhete Ministeeriumis vastutasın ma rahvusvaheliste riigilaenulepingute väljatöötamise eest. Ma olin ka valitsusdelegatsioonide liige ja võtsın osa läbirääkimistest laenulepingute üle Maailmapanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangaga. Justiitsministeeriumi asekanstlerina ja siseministeeriumi asekanstleri asetäitjana sain ma kogemusi riigieelarve assigneeringute haldamise ning nende kasutamise korrektsuse, säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe alal.

Viimase viie aasta jooksul olen ma juhtinud riigikontrolli ja vastutanud riigikontrollile, raamatupidamise korraldamisele ja finantskontode koostamiseks ja esitamiseks eraldatud riigieelarve assigneeringute seadusliku ja tulemusliku kasutamise eest. Minu peamiseks kohustusteks riigikontrolörina on korraldada avaliku sektori auditeid, sealhulgas finants- ja tulemusauditeid, esitada parlamendile järeldusotsuseid riigieelarve täitmise aruannete, riigivõla ja riigivara kohta, samuti järeldusi riigieelarve projekti kohta. Ma vastutan kogu riigikontrolli auditeerimisprotsessi korraldamise, sealhulgas uurimiste eelaruanete heakskiitmise, auditeerimise kavandamis- ja läbivaatamismenetluste, auditi kvaliteeditagamisprotsessis, osalemise (sealhulgas kiirläbivaatamised), auditi tulemuste parlamendile teatamise ja soovitude rakendamise järeelmeetmete eest.

Ajavahemikul 2005–2008 olin ma EUROSAT juhatuse valitud asepresident ja praegu olen Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvahelise Organisatsiooni (INTOSAT) ja Euroopa Liidu kõrgeimate kontrolliasutuste kontaktkomitee liige.

2. Millised on kolm kõige olulisemat otsust, mille tegemisel olete oma erialase karjääri jooksul osalenud?

Minu ametialase karjääri jooksul on olnud küllalt palju otsuseid, milles minu roll ja initsiatiiv olid olulised. Tahaksin esmalt mainida oma panust mõnesse avaliku halduse valdkonda.

Justiitsministeeriumi aseministrina **vastutasın otseselt halduskohtute asutamise eest Leedus**. See algatus oli oluline põhiseadusliku riigi, demokraatia ja inimõiguste arendamise seisukohast. See kohtusüsteemi osa võimaldas üksikisikutel kaitsta end oma õiguste rikkumiste ja väärkohtlemise eest avalike asutuste poolt.

Ma olen juhtinud **kohtutäiturite reformi** kontseptsiooni ja selle reformi elluviimisega seonduvate õigusaktide muudatuste eest vastutavat komisjoni. Kohtutäiturite reform oli ülioluline samm kohtuotsuste tõhusa täideviimise tagamise suunas.

Avaliku teenistuse süsteemi reform, mille eest ma siseministeriumis töötamise ajal vastutasin ja mida Euroopa eksperdid on tunnistanud kui üht kõige edukamat ELis.

Tahaksin siiski rõhutada ka teatavaid otsuseid, mida olen riigikontrolörina teinud ja mis on riigikontrolli tõhusamaks muutmisele palju kaasa aidanud.

- 1) **Riigikontrolli strateegia ajavahemikuks 2006–2010 väljakujundamine ja rakendamine** pärast vastastikust eksperdihindamist, mille viisid aastatel 2005–2006 läbi Taani, Šotimaa, Iirimaa ja Saksamaa kõrgeimad kontrolliasutused. Selles dokumendis määratleti meie peaesmärgid, meie auditeerimiste ulatus ja meie edaspidine areng.
- 2) **Selge ja tõhusa koostöösüsteemi määratlemine ning väljaarendamine parlamendi, eriti parlamendi auditikomisjoniga**, mis on olnud väga oluline samm riigikontrolli mõju suurendamise suunas. Nüüd on meil kaheosaline kord, mis hõlmab kuulamisi, mille käigus komisjoni liikmed analüüsivad auditeerimisaruannet või järeldusotsuseid, ja läbivaatamisi, mille käigus parlamendiliikmed küsitlevad auditeeritavate üksuste ja alusinstituutide esindajaid ning püstitavad auditi soovitude täitmiseks ülesandeid. Alates 1. jaanuarist 2010 teostab riigikontroll järeldusauditi soovitude täitmise kohta ja parlamendi auditikomisjon nõuab täitmise aruannet.
- 3) **Äsjane uue kvaliteeditagamise ja -kontrolli süsteemi, sealhulgas nn kiirläbivaatamise menetluse kasutuselevõtmine**. Seda menetlust rakendab kiirläbivaatamise komisjon, mis koosneb ametnikest, kes ei ole auditiga otse seotud, ja mis annab auditeerimisprotsessi kohta soovitusi. Komisjoni kuulub riigikontrolöri asetäitja ja selle järeldused esitatakse riigikontrolörile ning riigikontrolör vaatab need läbi.

Sõltumatus

3. Asutamisleping sätestab, et kontrollikoja liikmed peavad olema oma kohustuste täitmisel „täiesti sõltumatud”. Kuidas kavatsete seda tingimust tulevaste kohustuste täitmisel täita?

Iga auditeerimisasutus, peab oma ülesandeid ja vastutusi objektiivselt ja tõhusalt täites olema auditeeritavatest asutustest sõltumatu ning välismõjutustest vaba. Vastavalt rahvusvaheliselt heakskiidetud auditeerimisstandarditele on ta tööalaselt, oma funktsioonilt, finantsiliselt ja poliitiliselt sõltumatu. Need põhimõtted kehtivad kontrollikoja ja tema liikmete suhtes.

Oma volituse täitmisel kontrollikoja liikmena väldiksin ma mis tahes olukorda, mis võiks põhjustada huvide konflikti, ja tegutseksin suhetes teiste instituutide või organitega sõltumatult. See tähendab, et ma ei täidaks valitsuste või teiste organite juhiseid. Oma ülesannete täitmisel asuksin ma erapooletule seisukohale, olenemata riigist, kus auditeerimine

toimub (sealhulgas mu oma päritoluriik). Mu tegevus ja auditeerimise järeldusotsused põhineks üksnes faktidel, andmetel, asjakohastel, piisavatel ja usaldusväärsel tõenditel, auditeerimisstandarditel ning minu ametialastel teadmistel ja kogemustel. Samuti hoiduksin ma igasugusest ametialasest tegevusest ning eelkõige ei oleks ma poliitilistel ametikohtadel.

4. Kas olete eelnevate juhtimisülesannete täitmisel läbinud heakskiidumenetluse, juhul kui sellist menetlust kohaldati?

Leedu Vabariigi riigikontrolörina on mul seadusjärgne kohustus esitada parlamendile riigikontrolli tegevuse kohta aastaaruandeid. Parlament vaatab need aruanded läbi ja annab oma hinnangu, mis on olnud positiivne kõik viis aastat, mil ma seda asutust juhtinud olen.

5. Kas Teil on äri- või finantshuvisid või muid kohustusi, mis võivad sattuda vastuollu Teie tulevase tööga? Kas olete valmis avaldama kontrollikoja presidendile kõik oma majanduslikud huvid ja muud kohustused ning need avalikustama? Kui olete hetkel seotud mõne kohtumenetlusega, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Mul ei ole äri- ega finantshuvisid või muid kohustusi, mis võivad sattuda vastuollu minu tulevase tööga. Olen valmis avaldama kontrollikoja presidendile kõik oma majanduslikud huvid ja muud kohustused ning need avalikustama. Ma ei ole seotud ühegi käimasoleva kohtumenetlusega.

6. Kas olete valmis astuma pärast kontrollikoja liikmeks nimetamist tagasi kõikidelt valitavatelt ametikohtadelt ja loobuma igasugusest aktiivsest tegevusest vastutaval ametikohal poliitilises erakonnas?

Ma ei ole ametis ühelgi valitaval ametikohal ja mul ei ole erakondadega seotud kohustusi.

7. Kuidas toimiksite tõsise eeskirjade rikkumise või koguni pettuse ja/või korruptsioonijuhtumi korral, millesse on segatud osapooled Teie päritoluliikmesriigist?

Pettus ja korruptsioon on peamised ohud demokraatialle, tõhusale majandusele ja sotsiaalsele õiglusele ning seepärast ei tohi ükski liikmesriik seda lubada. Mina ei kiida heaks ühtegi kompromissi seaduslikkuse või korrektsuse suhtes, rääkimata pettuse- või korruptsioonijuhtumitest. Rikkumisi koheldakse võrdselt, olenemata sellest, milline liikmesriik sellega seotud on. See on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 285, milles nõutakse, et kontrollikoja liikmed tegutseksid „liidu üldhuvides“.

Mis tahes kahtlustatavad pettuse- või korruptsioonijuhtumid, mis tuvastatakse auditeerimiste ajal, mille eest ma vastutan, edastan ma viivitamatult kontrollikoja asjakohastele osapooltele, kes vastutavad selliste juhtumite teatamise eest Euroopa Pettusevastasele Ametile (OLAF).

Riigikontrolörina on mul olnud juba võimalus seista silmitsi väidetava dilemmaga Euroopa Liidu mõistes seaduslikkuse ja nn riikide huvid vahel. Minu asutus täidab kõrgeimate kontrolliasutuste seas ainulaadset rolli, teostades sertifitseerimist ja lõpetamisauditeid eelarveperioodi 2004–2006 kohta ja täites auditeerimisasutuse funktsioone ajavahemikul 2007–2013. Seega olen ma viimased viis aastat ELiga n-ö sama asja ajanud.

Üldiselt usun ma, et seaduse järgimine ja sallimatus mis tahes rikkumiste suhtes on alati pikas perspektiivis kasulik nii Euroopa kui ka rahvusvahelisest seisukohast.

Kohustuste täitmine

8. Millised peaksid olema usaldusväärse finantsjuhtimise kultuuri põhijooned kõikides avaliku sektori asutuses?

Ma usun, et valdav „tehnokraatlik” lähenemisviis usaldusväärse finantsjuhtimise kultuuri küsimusele ei suuda selgitada selle keerulise nähtuse „pehmete” ja „kõvade” aspektide vastasmõju. Isegi parim juhtimiskorraldus ei tööta **tõhusa väärtussüsteemi ja kõigi osalejate õige suhtumiseta oma rolli, töösse ja käitumisse.**

„Pehme ” mõõtme kõrgeim tasand on üldine poliitiline ja halduskultuur, mis tähendab mitte ainult demokraatlikku õigust ja institutsioone, vaid pigem **demokraatlikku tegutsemis- ja mõtteviisi** – poliitilise ja haldusaparaadi valmisolekut tegutseda läbipaistvalt ja ennustatavalt, samuti laiemal avalikkuse selget arusaamist õiguste ja kohustuste ühtsusest. Avalikus sektoris ilmneb see kultuur teenimise, ühiskondlikele eesmärkidele ja avalikule huvile pühendumise kaudu. Mis tahes avaliku teenistuse kõrgeim eesmärk peab olema **kliendi (avalikkuse) rahulolu**. Kõik avalikus sektoris tegutsejad peavad olema pühendunud erialastele ja eetilistele väärtustele. Kogu süsteem peab taotlema erialast meisterlikkust, väärtustama üksikisikuid, arendama nende pädevust, teadmisi ja oskusi; ja viimaks, kuid mitte vähem tähtsana, peavad olema avatud paremaks muutumisele, võttes omaks hea tava, kust see ka ei pärineks.

Praktiliselt tähendab usaldusväärne finantsjuhtimine seda, et maksumaksja raha tuleb kasutada säästlikult, tõhusalt ja tulemuslikult. See tähendab, et seatud eesmärgid saavutatakse ja kavatsed tulemusteni jõutakse (tulemuslikkus), kasutades ressursse madalaima hinnaga (säästlikkus) ja tagades parima suhte kasutatud ressursside ja saavutatud tulemuste vahel (tõhusus). Nimetatud kriteeriumide täitmise tingimuste hulgas mis tahes avaliku sektori organis peab sisalduma alljärgnev:

- **eesmärkide selge ja läbipaistev määratlus**, mis on sätestatud õiguslikus mandaadis, strateegiates, poliitikates, programmides jne, samuti täpsed eelarvelised näitajad, mis on keskendunud tulemustele, mis tuleb saavutada;
- **kõigi osalejate pädevuse ja kohustuste täpne määratlus** vastavalt nende rollile, pädevusele ja oskustele, sealhulgas täpne ja teadlik riskide jaotus, samuti läbipaistev juhtimiskorraldus ja ranged eelarvega seotud eeskirjad;
- **tõhusad teabe- ja kommunikatsioonisüsteemid**, mis annavad otsustajatele õigeaegset ja asjakohast teavet ressursside kasutamise ning tulemuste saavutamise kohta;
- **tõhus sise- ja väliskontroll**, sealhulgas sise- ja välisaudit, mõju hinnangud, hindamised, eel- ja järelkontroll, kohustuste eraldamine, tehingute heakskiitmine ja rangelt läbiviidud hankemenetlused;
- **regulaarne tulemuslikkuse kontrollimine ja hindamine** selgete ja mõõdetavate näitajate alusel ning vajaduse korral asjakohased parandusmeetmed;
- **aruandekohustus**: regulaarne aruandmine poliitilisele võimule, mis jaotab vahendeid ja nõuab nende kasutamist ettenähtud viisil, ning läbipaistev suhtlemine sidusrühmade ja üldise avalikkusega.

9. Asutamislepingu kohaselt aitab kontrollikoda parlamendil täita oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel. Kuidas kirjeldaksite oma tööd seoses aruandlusega Euroopa Parlamendile ja eelkõige selle eelarvekontrollikomisjonile?

Asutamislepingu artiklis 248 on kontrollikoja kohustused väga selgelt sätestatud. Eelkõige peab kontrollikoda esitama Euroopa Parlamendile kinnitava avalduse (DAS) ja aastaaruande oma töö kohta ning aitama Euroopa Parlamendil kasutada oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel, koostades selleks muid dokumente, näiteks aastaaruandeid ELi asutuste kohta, eriettekanndeid jne. Kontrollikojal on ka muud kohustused ja ülesanded. Lisaks aruannete ametlikule esitamisele on kontrollikoda kohustatud osutama Euroopa Parlamendile mis tahes vajalikku abi aruannetes käsitletud küsimuste mõistmisel ja nendega töötamisel, samuti kõigis muudes küsimustes, mis on seotud kontrollikoja rolliga eelarve täitmisel. Ma usun, et kontrollikoda peaks andma Euroopa Parlamendile konkreetseid ja rakendatavaid soovitusi, mis peaksid viima tegevuse parendamiseni. See suurendab ka kontrollikoja aruannete mõju.

Ma arvan, et on väga tähtis tagada tihe koostöö ja vastastikune mõistmine kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni vahel. Riigikontrolörina on mul viieaastane kogemus tihedast koostööst Leedu parlamendi auditikomisjoniga. Me esitasime komisjonile kõik oma auditeerimisaruanded, varustasime need kõigi vajalike seletuste ja toetavate materjalidega, aitasime komisjonil ette valmistada kuulamisi ja läbivaatamisi, tegime koostööd komisjoni ja parlamendi otsuste ettevalmistamisel jne. Samuti konsulteerib parlament meie asutusega mitmesugustes õiguslikes küsimustes, eelarve rakendamist ja aruandekohustust käsitlevate eelnõude osas. Oma prioriteetide valikul ja aasta tööplaani koostamisel oleme parlamendi vajaduste ja ootuste suhtes väga tähelepanelikud, tagades samas, et me ei kaota oma sõltumatust.

Mis puutub minu isiklikke tulevasi kohustusi, siis on need kolmel tasandil: isiklik liikmeks olek, fraktsiooni/allüksuse liikmeks olek ja kolleegiumi liikmeks olek. Isikliku liikmeks oleku tasandil kiidan heaks ja võtan arvesse seisukohti või ettepanekuid parlamendilt potentsiaalsete auditeerimisriskide või probleemsete valdkondade osas. Tagan, et mulle määratud töö saab tehtud asjakohastele standarditele vastavalt, õigeaegselt ja eelarve ning eraldatud vahendite raames, et auditite tulemused on kindlal alusel ning et tulemustest antakse aru selgelt ja asjakohaselt. Neist peab olema kasu ELi finantsjuhtimise parandamisel, nad peavad põhinema piisaval asjakohasel auditeerimise tõendusmaterjalil ja olema esitatud õiglaselt ja objektiivselt. Kontrollikoja aruanded peavad olema selged, ühemõttelised, mõistetavad, sisutihedad ja hästi struktureeritud.

Fraktsiooni/allüksuse tasandil on minu eesmärk tagada, et auditeerimisülesanded on selgelt määratletud viisil, mis peaks tagama, et auditi küsimused saavad rahuldavad vastused, et auditi tulemusi tõlgendatakse rangelt, kuid realistlikult, ning et auditi tulemused esitatakse ja edastatakse selgelt. See on eriti tähtis, arvestades, et tulevikus on allüksuste ülesandeks eriettekannde esitamine.

Kolleegiumi liikmena rakendan ma kõik jõupingutused, et parandada kontrollikoja mainet, muuta see kaasaegseks ja eeskujulikuks institutsiooniks, mis on avatud ja teeb koostööd teiste institutsioonidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja selle eelarvekontrollikomisjoniga. Olen koostöövalmi kultuuri tugev eestkõneleja. Näiteks kui kontrollikoda esitab Euroopa

Parlamendile oma aasta tööplaani, siis tuleks parlamendi taotlusi ja muresid asjakohaselt arvesse võtta.

10. Milline võiks olla Teie arvates tulemusauditi lisandväärtus ja kuidas tuleks selle tulemused juhtimisse kaasata?

Tulemusauditi kaudu annavad audiitorid lisandväärtust valitsemise tulemuslikkusesse, **soovitades parandusi** programmide või tegevuse säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse osas. Tulemusauditiga analüüsitakse, kas „avaliku sektori raha on hästi kasutatud”, peamiselt uurides meetmeid, mida auditeeritavad üksused on võtnud säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtete rakendamiseks. Üldiselt püüab tulemusaudit vastata kahele põhilisele küsimusele:

- Kas asjad on tehtud õigesti?
- Kas tehtud on õigeid asju?

Tulemusauditi roll on samuti tähtis **üleminekunõrkuste tuvastamisel** valitsemises või juhtimises. Tulemusauditi enda üks peamisi põhimõtteid on anda lisandväärtust, see tähendab: parandada tulemuslikkust. Tulemusaudit annab **auditeeritud üksustele teavet ja lahendusi**, mis viivad kulude vähendamise, parema juhtimise ja paremate tulemusteni. Seega annab tulemusaudit lisandväärtust, täites oma väga tähtsat aruandekohustuse missiooni.

Kuidas saab tulemusaudit võimaldada haldusprotsessi paremat toimimist? Auditi tulemuste ja soovituste kaudu. Auditi tulemused on aluseks auditi soovitustele, mille kaudu audiitorid või auditeerivad institutsioonid omavad potentsiaalset mõju avalikule juhtimisele. Auditi tulemus on tulemusauditi fundamentaalne komponent ja selle saab juhtimisprotsessi kaasata kahel peamisel viisil:

- andes auditeeritud üksustele auditi soovitusi;
- tehes auditi tulemused (auditi uurimistulemused, järeldused ja soovitused) teatavaks parlamendile, valitsusele, avalikkusele ja tegelikult igapähele, kes võib asjaga seotud olla.

Tulemusaudit **võimaldab juhtimisstruktuuril ja poliitilisel protsessil sisuliselt vastutada**. Edukad auditid annavad lisandväärtust poliitika parandamise kaudu – suunates seda halvalt poliitikalt heale poliitikale ja võimaldades juhtimisstruktuuril paremini toimida: parem poliitika suunamine, parem järelevalve, suurem tõhusus, tulemuslikkus või tasakaalustatus. Tulemusaudit on nutikas juhtimistöööriist, mis muutub üha keerulisemaks, et võtta arvesse erinevate kogukondade vajadusi ja valitsemise tasandeid teenuste osas, mis ulatuvad avalikust julgeolekust ja infrastruktuurist majandusarenguni.

11. Kuidas saaks parandada kontrollikoja, liikmesriikide kontrolliasutuste ja Euroopa Parlamendi (eelarvekontrollikomisjoni) vahelist koostööd ELi eelarve auditeerimisel?

Leedu Vabariigi Riigikontrollil, mille juht viimase viie aasta jooksul olen olnud, on selles küsimuses konkreetne seisukoht, sest riigikontroll teostab sertifitseerimis- ja lõpetamisauditeid eelarveperioodi 2004–2006 kohta ja täidab auditeeriva asutuse funktsiooni aastatel 2007–2013. Seega on osa meie asutusest olnud otseselt seotud ELi rahaliste vahendite auditeerimisega vastavalt ELi eeskirjadele ja on teinud koostööd asjakohaste ELi

institutsioonidega. Siiski ma mõistan, miks koostöö küsimus on Euroopa Parlamendi ja Euroopa Kontrollikoja päevakorra tipus.

Vastavalt asutamislepingule peavad kontrollikoda ja riigi auditeerimisasutused tegema koostööd usalduse vaimus, säilitades samas oma sõltumatuse. Vaid kontrollikoda on volitatud esitama sõltumatut arvamust ELi finantsaruannete kohta ja esitama aruandeid usaldusväärse finantsjuhtimise küsimuses ning selles osas, mis puudutab raamatupidamiskontode usaldatavust ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Samas tegutsevad kõrgeimad kontrolliasutused vastavalt oma mandaadile riikide õiguslike raamistike piires, annavad aru liikmesriikide parlamentidele ja on täielikult sõltumatud ELi institutsioonidest. See on peamine mõte Lima deklaratsioonis, dokumendis, mille on koostanud INTOSAI ja millest tihti räägitakse kui finantskontrolli suurest vabadustekirjast. See muudab asjad keerulisemaks seetõttu, et **ehkki u 80% ELi rahalistest vahenditest kulutatakse ühise juhtimise all, puudub ELi eelarve auditeerimisel jagatud vastutus kontrollikoja ja kõrgeimate kontrolliasutuste vahel.** Seda ebasümmeetriat süvendab kõrgeimate kontrolliasutuste mitmekesisus, nende lähenemisviisid auditeerimisele ja roll riiklikes aruandesüsteemides.

Viimasel kümnendil on Euroopa Parlament, eriti selle eelarvekontrollikomisjon, ja kontrollikoda aktiivselt otsinud lahendusi, mis oleksid vastuvõetavad nii ELi institutsioonidele kui ka riiklikele osapooltele. **Kontaktkomitee** on kasulik foorum, sest võimaldab kontrollikoja liikmetel ja kõrgeimate kontrolliasutuste juhtidel regulaarselt kohtuda ning arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi, tegeleda probleemidega ja isegi töörühmades teatud lahendusi välja töötada. Nende püüete peamine eesmärk on **kooskõlastada ELi institutsioonide ja kõrgeimate kontrolliasutuste tööd ELi rahaliste vahendite auditeerimisel.** Esimesse sammu – auditeerimisstandardite ühtlustamise – osas liigutakse kuigivõrd edasi. Sellega seoses nimetaksin panust, mille on andnud rahvusvaheliselt tunnustatud auditistandarditel põhinevate ja ELi piirkonnale kohaldatavate ühiste auditistandardite ja võrreldavate auditikriteeriumide väljatöötamise töörühm. Siiski käib muude algatuste, nagu ühtse auditeerimise lähenemisviisi juurutamise (kontrollikoja arvamus nr 2/2004) või riiklike avalduste (kontrollikoja arvamus 6/2007) osas endiselt tuline arutelu, kuna need nõuavad muudatusi auditeerimise lähenemisviisis, lisaressursse ja mõnikord sügavaid muutusi põhiseaduslikus ja õiguslikus raamistikus.

Minu arvates seisneb parema koostöö peamine motiiv **liikmesriikide parlamentide, valitsuste ja kõrgeimate kontrolliasutuste paremas arusaamises sellest, et ELi rahaliste vahendite tõhusam kasutamine ja kontroll peegeldab nende endi sihte ja huvisid. Ja muidugi rahvuslike huvide ja ELi institutsioonide murede vastastikusel mõistmises.** Selles suunas on teatud samme juba astunud. Näiteks edastatakse kontrollikoja aasta töökava riiklikele kontrolliasutustele. Kontrollikoja auditid, eriti auditeerimismissioonid liikmesriikidesse, viiakse läbi koostöös kohalike kontrolliasutustega, mis aitab neil teineteist paremini mõista ning vahetada teadmisi ja head tava. Tegelikult on kõrgeimad kontrolliasutused teatud ulatuses kaasatud riikide eelarvetes sisalduvate ELi rahaliste vahendite auditeerimisse. Küsimus on selles, kuidas ELi institutsioonid, nimelt komisjon ja kontrollikoda, saaksid neid auditeerimistulemusi kasutada. Kontrollikoda on asutanud mõttekoja, et analüüsida, mis ulatuses ta võiks saada kasu oma aastakokkuvõtetest, riiklikest avaldustest ja riiklikest auditeerimisaruannetest ja tunnistustest. Ehkki täielik haakumine nõuab selles suunas olulist edasiminekut, võib kontrollikoda juba praegu kasutada kõrgeimate

kontrolliasutuste auditite kõige asjakohasemaid tulemusi planeerimisel, eriettekannetes ja kinnitava avalduse teatud aspektides (näiteks finantsjuhtimise kvaliteet). Lisaks sellele avaldatakse asjakohane teave liikmesriikides teostatud auditite kohta enamike kõrgeimate kontrolliasutuste veebisaitidel.

Seoses suhetega audiitorite ja parlamentide vahel nii ELi kui riiklikul tasandil on väga tähtis olla tähelepanelik teineteise vajaduste ja eesmärkide suhtes. Kontrolliasutused pakuvad parlamentaarsetele järelevalvele võimsaid töövahendeid ja vastupidi: parlamentaarne mandaat on auditi soovitude rakendamise jõustamise kõige tõhusam vorm. Paljulubav suund koostöö parandamiseks on **suhete arendamine audiitorite ja nende parlamendikomisjonide vahel, mis auditeerimistulemusi kasutavad** (näiteks eelarvekontrollikomisjon, riigieelarvekomisjon, revisjonikomisjon jne). Leedu Vabariigi Riigikontroll peab koostööd parlamendi revisjonikomisjoniga esmaseks prioriteediks ja seda pühendumist tunnustati riigikontrolli ja revisjonikomisjoni ühisdelegatsiooni kutsumisega eelarvekontrollikomisjoni koosolekule 2006. aasta novembris koos sarnase ühisdelegatsiooniga Ühendkuningriigi riigikontrollist ja riigieelarvekomisjonist. 2007. aasta detsembris korraldas eelarvekontrollikomisjon väga kasuliku kohtumise liikmesriikide parlamentide eelarvekontrollikomisjonidele. Olen arvamusel, et mingil ajal oleks samuti kasulik sarnane kohtumine kontaktkomitee liikmetega.

Lissaboni lepingu rakendamine, eriti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 317 rakendamine, milles on sätestatud, et liikmesriigid teevad komisjoniga koostööd, et tagada assigneeringute kasutamine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohaselt, annab ELi eelarve täitmisel lisatõuke tihedamale koostööle liikmesriikide valitsuste ja Euroopa Komisjoni vahel.

Muud küsimused

12. Kas võtate oma kandidatuuri tagasi, kui parlament ei poolda Teie nimetamist kontrollikoja liikmeks?

Minu viimase viie aasta kogemus riigikontrolöri ametikohal on mind täielikult veennud, et kõrgeim kontrolliasutus ei saa oma avalikku rolli täita parlamendi nõusoleku ja mõistmiseta. See kehtib ühtmoodi nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil. Vaatamata auditeerimisasutuse sõltumatusele, ei saa see olla tõhus ja omada vajalikku avalikku mõju parlamendi toetuse ja koostööta. Seepärast võtaksin juhul, kui Euroopa Parlament ei toeta minu nimetamist, oma kandidatuuri tagasi.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	16.3.2010						
Lõpphääletuse tulemus	<table><tr><td>+: </td><td>21</td></tr><tr><td>–: </td><td>1</td></tr><tr><td>0: </td><td>2</td></tr></table>	+:	21	–:	1	0:	2
+:	21						
–:	1						
0:	2						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Jorgo Chatzimarkakis, Andrea Cozzolino, Ryszard Czarnecki, Luigi de Magistris, Tamás Deutsch, Martin Ehrenhauser, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Ville Itälä, Cătălin Sorin Ivan, Elisabeth Köstinger, Bogusław Liberadzki, Monica Luisa Macovei, Jan Olbrycht, Søren Bo Søndergaard						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Christofer Fjellner, Edit Herczog, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Markus Pieper						